

PURA: “VANNOMRÅDE BUNNEFJORDEN MED ÅRUNGEN- OG GJERSJØVASSDRAGET”

- Til stede:** Knut Bjørnskau, leder temagruppen
Anita Borge, vannområdeleder PURA
Øystein Fure Mæhlum, Ås kommune
Håvard Hornnæs, Statsforvalteren i Oslo og Viken
Mathias Kværnmo Jerpseth, VAV, Oslo kommune
Estrella Fernandez, Viken fylkeskommune
Grethe Arnestad, Nordre Follo kommune
Nasser Berhanu Mohammed, Frogn kommune
Trond Stabell, Norconsult til 11:25
- Forfall:** Ola Eide, Statens vegvesen
Arne Ivar Sletnes, Landbrukskontoret i Follo
Kjetil Ånesland, Frogn kommune
Toril Giske, VAV Oslo kommune
- Møtegruppe:** Temagruppe Biologi/limnologi
- Møtested:** Teams
Møtetid: Torsdag 13.10.2022, 09:00-12:00
- Referent:** Øystein Fure Mæhlum
Neste møte: Onsdag 07.12.2022, tidspunkt avklares.
Thon Hotel, Nordre Follo kommune.

Sak nr.	Tema	Vedtak/oppfølging	Ansv.
1	Referat fra møte i temagruppen 29.04.2022	Ingen merknader. Referatet legges ut på www.pura.no	Alle Anita
2	Årsrapport vannovervåking 2021 - Trond Stabell, Norconsult	Generelt for 2021 var tallene gode sammenlignet med hva som har vært vanlig. Indikerer at tiltak som er satt til verks i området har hatt positiv effekt. Har vært et tørt år, spesielt juli og august som er ugunstig for vekst av cyanobakterier pga lav tilførsel av næringsstoffer til innsjøene.	Trond Stabell

		God økologisk tilstand hvis innsjøen har nEQR-verdi over 0,60. For 2021 lå Østensjøvannets og Årungens verdi for planteplankton på 0,55 og 0,56 som er bedre enn på mange år. Nærevann og Midtsjøvann har hatt en positiv utvikling de siste årene og lå på 0,65 og 0,60 i 2021. Første gang Midtsjøvann har god økologisk tilstand siden overvåkningsarbeidet startet. Kolbotnvann har en verdi på 0,38 for planteplankton og på bakgrunn av denne moderat økologisk tilstand, men har en positiv utvikling fra tidligere år. Siktedyp på opp mot 2,5 meter i år. Gjersjøen har de siste årene ligget i grenseområdet mellom svært god og god økologisk tilstand, for 2021 var innsjøen akkurat innenfor svært god økologisk tilstand for planteplankton med en verdi på 0,80. Uheldig algeoppblomstring kan skje dersom fosfor-tilførslene øker. Pollevann har jevnt over de siste årene hatt verdier i nærheten av svært god tilstand og hadde for 2021 0,83 basert på planteplankton. Ble funnet en del koagulerte partikler i vannmassene som har innvirkning på plante- og dyreliv. Resultater for påvekstalger og bunndyr viser stort sett moderat og dårlig økologisk tilstand for bekker/elver i Årungenvassdraget. Bølstadbekken har lavest fosforkonsentrasjon, men har desidert høyest vannføring og er den største bidragsyteren for næringsstofftilførsel til Årungen. Resultater for økologisk tilstand for bekker/elver i Gjersjøvassdraget: Varierer, både god, moderat, dårlig og svært dårlig. Gjersjøelva hadde flere algearter som er typisk for næringsrike vassdrag. Lave fosforverdier her, men høy verdi for nitrogentilførselen til Oslofjorden. Vassdrag på Nesodden-siden har dårlig/moderat økologisk tilstand og har et forbedringspotensiale fremover. TP eller PO4/TRP. Grønne verdier for TP kan være villedende da høye PO4-verdier vil si mer om totalbelastningen i vassdragene, som ikke kommer så godt frem i TP-målinger. For helhetlig plan for Oslofjorden er nitrogen i fokus, til forskjell fra vassdragsovervåkingen tidligere år. Nitrat er veldig lettøselige i vann og vanskelig å holde tilbake. Vi øker fokuset på nitrogentilførsler i PURA. Helhetlig vurdering for vassdrag i PURA: Tendenser til at utviklingen går i riktig retning i mange av	

		innsjøene. Lite negativ utvikling bortsett fra svake tendenser til negativt i Gjersjøen. Østensjøvann, Midtsjøvann, Nærevann og Pollevann fikk knapt påvist algeoppblomstring. Har vært uvanlig klima med lange tørkeperioder de siste somrene som vil ha positiv påvirkning på økologisk tilstand pga lav næringstilførsel. Venter på normalsommer for et tydeligere bilde av hvilken retning tilstanden egentlig beveger seg. Presentasjonen til Trond legges ved referatet.	
3	Måltall for tiltaksområdene; Trond Stabel	Anita redegjorde for hensikten med å oppdatere måltallene for tiltaksområdene: Vi er nå inne i en ny planperiode, og må ha mål for 2027. Trond har beregnet nye måltall, og presenterte disse. For ÅRU- og GJE-vassdragene: Mål for TRP og tot P beregnet ut fra hvilken konsentrasjon man må oppnå i bekkene for å oppnå god tilstand i nedenforliggende innsjø. Dette er i samsvar med Strategihåndbokas innhold. FOR BUN-vassdraget: Mål TRP og tot P er satt til 40 % av målt P etter erfaring fra ÅRU- og GJE-vassdragene. For N: Klassegrensene i veilederen er benyttet. Se vedlagte presentasjon for flere detaljer.	Trond Stabell
4	Østensjøvann; Feltnotat reguleringsfiske 2022; Trond Haugen, NMBU	Dårlig nyhet: Økende bestand av brasme. God nyhet: Bestanden av abbor er økende, i alle aldersklasser. Mål om å få opp bestanden av rovfisk hvor abbor og gjedde er viktige arter. Venter rapport som sammenligner status fra de to årene så langt, samt overvåkingen NMBU har gjort på miljøtilstanden. Ett år igjen før prosjektet er slutført.	Anita NMBU
5	Utvidet overvåking Skuterudbekken; status etter befarig	Trond Stabell skal snart ut på ny prøvetaking for bunndyr og heterotrof begroing. Prøvetaking for vannprøver har gått fint. Ønske om en kort statusrapport fra arbeidet så langt før jul (klassegrenser, økologisk tilstand).	Øystein Trond S.
6	Status i kommunene vedr ny hovedplan VA	Nordre Follo: Ny hovedplan vann, avløp og vannmiljø ble politisk vedtatt tidligere i år. Ny tiltaksplan skal opp til politisk behandling i november. Skal gjelde for fire år. Ås: ROS-analyse i slutfasen. Innholdet og vurderinger er klart, men tekst og oppsett må vaskes. Arbeidet med hovedplan er i gang, satt av flere hele dager	Knut Øystein

		for prosjektgruppa fremover. Frogn: Eirunn har oversikt, Nasser skal oppdateres til neste gang. Nesodden var ikke til stede på møtet.	Nasser
7	Uttalelse – nytt løp Oslofjordtunnelen; Anita/Frogn kommune	Anita orienterte. Årungenelva, Rundvollbekken og Oppegårdtjern med Bonnbekken vil påvirkes av anleggs- og tunelldrivevann. Vegvesenet har søkt om utslippstillatelse fra Statsforvalteren for vann fra drift og anlegg. Vil være betydelige mengder nitrogen som drenerer til Oslofjorden, så det må anlegges renseprosesser/basseng. PURA ga en uttalelse om dette som ble tatt inn i Frogn kommunes uttalelse. Statsforvalteren: Vil være snakk om en total deponering av store mengder steinmasser i Oslofjorden, samt nitrogenavrenning fra sprengmasser. Er i dialog med Miljødirektoratet om beste løsning for håndtering av dette. Snakk om deponering av masser på land med nitrogenrensebassenger for avrenningen. Store deler av massene har tilstandsklasse 4-5 for metaller. Statsforvalteren tillater ikke dumping av steinmasser med tilstandsklasse over 2. Har derfor avslått dumping i Drammensfjorden på grunn av forurensingspotensialet. Miljødirektoratet har gitt tillatelse for dumping av steinmasser med tilstandsklasse 3. Må bli enige.	Anita Håvard
8	Østre Linje (jernbane); Knut	Skulle bygge hensettingsspor (togparkering) som ville påvirket vassdrag i PURA/Morsa, men prosjektet har blitt avvirket. Miljøoppfølgingsplanen i etterkant av hele prosjektet avklares fortsatt. Vil ha stor betydning for spesielt Østensjøvann. PURA har gitt synspunkter på dette. Vannområdene kobles på prosjektet ved viktige milepæler.	Knut
9	Fagrådet for Indre Oslofjord - Prosjekt Helhetlig resipientvurdering og tiltaksplan for rensset avløpsvann til Indre Oslofjord - Nylig gjennomført modellering av Drammensfjorden og Indre Oslofjord ved bruk av NIVA sin	Snakkes på tvers av vannområdene og kommunene rundt fjorden. Asker har behov å legge ned mellomstore renseanlegg og sende avløp til VEAS. Konsekvenser for omleggingen er modellert av NIVA vha. boksmodellen. Anbefales ikke å endre utslipp i Drammensfjorden til indre Oslofjord ut ifra modellering til NIVA, utslipp på riktig dyp vil ha positiv påvirkning for Drammensfjorden. Nytt prosjekt i Fagrådet som skal jobbe med å utarbeide kunnskapsgrunnlag for nye søknader om utslippstillatelse for ledningsnett og renseanlegg. PURA er inne i en	Knut

	«boksmodell) - Anskaffelse videre overvåking 2023-2026	referansegruppe sammen med vannområdene Indre Oslofjord Vest og Oslo. Mandatet skal presenteres for Fagrådets styringsgruppe. Ny anskaffelse av tjenester for overvåking av indre Oslofjord fra 2023: Vannområdene har deltatt i en anskaffelsesgruppe, konkurransegrunnlaget er kunngjort. Intervjuer med tilbydere i uke 47.	
10	Eventuelt	Inne i siste år før opsjon for samarbeidet med Norconsult for PURAs tiltaksorienterte vannkvalitetsovervåking. De har levert iht. avtalen, har hatt noe prisjustering for arbeidet etter konsumprisindeks. Foreslås og vedtas å innløse opsjonsåret 2023 før fristen utløper. Møte om beiting i vannområdet skal avholdes hos Statsforvalteren i Moss. Viken fylkeskommune har ansatt en egen person som skal jobbe med Oslofjorden	Anita Anita, Knut Estrella
11	Neste møte	Onsdag 07.12.2022, tidspunkt avklares. Førstevalg for møtested: Thon Hotel, Nordre Follo kommune.	Alle Anita